

CLASSMATE

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

SORU BANKASI

80 SINİE

Yayın Kurulu Başkanı

Sultan Özkaya

Yayın Kurulu

Nesrin Özkan - Esra Aktürk - Eylem Akdağ Bingöl

ISBN 978 - 975 - 8653 - 74 - 4

Hürriyet Mah. Mahmutbey Cad. Arıkan Dağlar İş Merkezi

No: 1 Kat: 5 Bahçelievler / İSTANBUL

Telefon: (0212) 639 08 48 Fax: (0212) 503 87 94

Yayıncı Sertifika No.: 47442

Baskı - Cilt

Uygun Basın ve Tic. Ltd. Şti.

Matbaa Sertifika No.: 12000

Bu kitap, Milli Eğitim Bakanlığı ve Talim Terbiye Kurulunca kabul edilen, Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan **T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük** dersinin müfredat programına uygun olarak hazırlanmıştır. Kitabın yazımında TDK Yazım Kılavuzu esas alınmıştır.

Bu eserin yayım hakkı; **DEMSAN Özel Öğretim Kurumları**

Ulaştırma ve Yayıncılık A.Ş.'ye aittir.

İzinsiz kopya edilemez, çoğaltılamaz,

kısmen de olsa yayımlanamaz.

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler!

Eğitim ve öğretim hayatı, uzun bir maratondur ve bu maraton çeşitli duraklardan geçmektedir. İşte ortaokul da bu duraklardan biridir.

Ortaokul, ilkokulda kazanılan temel bilgi ve becerilerin geliştirilip zenginleştirildiği; bu bilgilerin günlük hayatla birleştirilip pekiştirildiği bir dönemdir. Bu dönemi iyi bir şekilde tamamlayan, buradaki kazanımları tam olarak öğrenmiş bir öğrenci lise hatta üniversite öğreniminde rakiplerinden hep bir adım önde olacaktır.

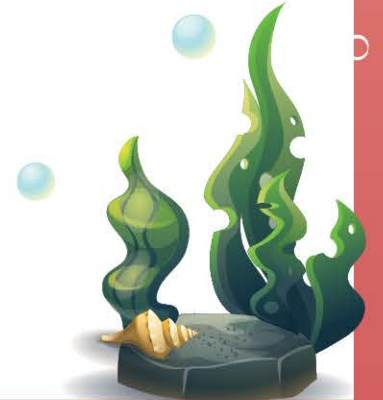
Bu eğitim maratonunda sizlere yardımcı olmak amacıyla hazırladığımız soru bankamız, yeni öğretim programına uygun olarak ünitelendirilmiştir. Her ünite kendi içinde bölümlere ayrılmıştır. Her bölümün başında yer alan “**Bunları Bilelim**” başlığı altında verilen kısa bilgiler ve örneklerle konuyu hatırlamanız amaçlanmıştır.

Ardından gelen testlerde sorular “**1. Dereceden Sorular, 2. Dereceden Sorular ve 3. Dereceden Sorular**” olmak üzere kolaydan zora doğru üç farklı zorluk seviyesinde sıralanmıştır. Ünite sonlarında konuyu ne derecede öğrendiğinizi sınavabileceğiniz, ünitenin tamamını kapsayan “**Ünite Değerlendirme Soruları**” yer almaktadır.

Soru bankamız, MEB’in yayımladığı Liselere Giriş Sınavı’nda çıkabilecek örnek sorulara benzer sorular içermektedir. Bu sorular yorum gücü, farklı bakış açısı ve günlük hayatta öğrenilen bilgileri de kullanmayı gerektirmektedir.

Ayrıca, kitabımızda bulunan kare barkodları tablet veya akıllı telefonunuzla okutarak ya da kare barkodların altındaki kodu akilliogretim.com’da aratarak **tüm video çözümlerine** ulaşabilirsiniz.

*Başarı ve mutluluk
dolu yarımlara...*

İÇİNDEKİLER

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Avrupa'da Yaşanan Değişim ve 20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti	8 - 11
Mustafa Kemal'in Çocukluğu ve Eğitim Hayatı	12 - 15
Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı	16 - 19
Mustafa Kemal'in Kişilik Özellikleri	20 - 25
Ünite Değerlendirme Soruları	26 - 29

MİLLÎ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR

I. Dünya Savaşı	32 - 35
I. Dünya Savaşı'ndan Sonra Osmanlı Devleti	36 - 41
Kurtuluş Savaşı: Hazırlık Dönemi	42 - 61
TBMM'ye Karşı Çıkan Ayaklanmalar ve Sevr Antlaşması	62 - 65
Ünite Değerlendirme Soruları	66 - 73

MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!

Doğu Cephesi	76 - 77
Güney Cephesi	78 - 79
Batı Cephesi	80 - 95
Barış Dönemi	96 - 101
Ünite Değerlendirme Soruları	102 - 109

ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE

Atatürk İlkeleri	112 - 127
Atatürk İnkılapları	128 - 149

İÇİNDEKİLER

Cumhuriyetin Kazanımlarıyla Atatürk İlke ve İnkılaplarının Dayandığı Esaslar	150 - 155
Ünite Değerlendirme Soruları	156 - 177

DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI

Atatürk Dönemi'nde Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar	180 - 185
Mustafa Kemal'e ve Türkiye Cumhuriyeti'ne Yönelik Tehditler	186 - 189
Ünite Değerlendirme Soruları	190 - 193

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

Atatürk Dönemi Türk Dış Politikasının Temel İlkeleri ve Amaçları	196 - 199
Atatürk Dönemi Türk Dış Politikasında Yaşanan Gelişmeler	200 - 203
Ünite Değerlendirme Soruları	204 - 207

ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI

Atatürk'ün Son Günleri ve Ölümü	210 - 211
II. Dünya Savaşı ve Sonrasındaki Gelişmeler	212 - 215
Ünite Değerlendirme Soruları	216 - 219

CEVAP ANAHTARI	220 - 224

1. ÜNİTE

BİR KAHRAMAN

DOĞUYOR

AVRUPA'DA YAŞANAN DEĞİŞİM VE 20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ

BUNLARI BİLELİM

★ Avrupa'da yaşanan Coğrafi Keşifler, Rönesans ve Reform hareketleri Aydınlanma Çağı denilen yeni bir dönemin başlamasına neden oldu. Aklın ve bilimin önderliğinde hızlanan bilimsel gelişmeler sonucunda Sanayi İnkılabı doğdu. **Sanayi İnkılabı** sonucu ortaya çıkan sömürgecilik devletler arasında rekabeti artırdı. Bu durum Osmanlı Devleti'ni de ekonomik açıdan olumsuz yönde etkiledi. **Fransız İhtilali** ise çok uluslu devlet yapısına sahip olan Osmanlı Devleti'nde azınlık isyanlarının çıkmasına neden oldu. Toprak bütünlüğünü ve siyasi bütünlüğünü korumayı amaçlayan Osmanlı Devleti Tanzimat ve Islahat Fermanlarını ilan etti. Meşrutiyet yönetimine geçti. Ancak istenilen sonuç elde edilemedi.

ÖRNEK

Sanayi İnkılabı sonucunda yaşanan gelişmeler Osmanlı Devleti'ni nasıl etkilemiştir?

Sanayisini çağa uygun hâle getiremeyen Osmanlı Devleti'nde yerli sanayi gelişemedi. Osmanlı Devleti kalabalık nüfusu, yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla Avrupalı devletler için iyi bir ham madde ve pazar kaynağı olarak görüldü. Osmanlı Devleti zamanla ekonomik bağımsızlığını kaybetti.

DİKKAT

Avrupa'da yaşanan siyasal ve ekonomik gelişmeler Osmanlı Devleti'nin eski gücünü kaybetmesine neden oldu.

1. DERECE DEN SORULAR

- 1 Yeni buluşların üretime uygulanması ile üretimde insan ve hayvan gücünün yerini makineler almaya başladı. Makineleşme ilk olarak İngiltere'de dokumacılık alanında uygulandı. Makineleşme ve teknik gelişmeler, XVIII. yüzyıl sonlarına gelindiğinde İngiltere'ye diğer ülkeler karşısında büyük bir üstünlük kazandı. **Yukarıdaki bilgilere bakılarak Sanayi İnkılabı'nın;**
- İngiltere'nin nüfuzunu artırması,
 - Seri üretime geçilmesi,
 - Üretimin teknolojiyle birleşmesi
- durumlarından hangisine ya da hangilerine neden olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

- 2 Fransız İhtilali'nin başarıya ulaşmasından sonra "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi" yayımlandı. Egemenliğin millete ait olduğu, insanların eşit olduğu, hürriyet, mülkiyet ve güvenlik haklarının temel insan hakları olduğu, siyasal görüş ve dinî inançlarından dolayı hiç kimse'nin kınanamayacağı kabul edildi. **Yukarıdaki bilgilere bakılarak Fransız İhtilali'nin;**
- Kişisel hakların koruma altına alınması,
 - Düşünce özgürlüklerinin korunması,
 - Monarşik sistemlerinin güç kazanması
- gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?**

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

- 3 Sanayi İnkılabı, şehirlerde kurulan fabrikalarla hizmet sektörünü geliştirdi. Köylerden kentlere göçleri artırdı. Fabrikalarda çalışan insanlar işçi sınıfını oluşturdu. Büyük şirketler kuruldu ve bankacılık sektörü gelişti. Buharlı tren ile buharlı gemi, ulaşım ve iletişimi geliştirdi. Kara yolu ve demir yolu yapımı hız kazandı.

Yukarıdaki bilgilerde Sanayi İnkılabı'nın aşağıdakilerden hangisine neden olduğu vurgulanmamıştır?

- A) Kentsel nüfus miktarının artmasına
- B) Farklı sektörlerde gelişmeler yaşanmasına
- C) Ulaşım imkanlarının gelişmesine
- D) İşçi sınıfının sorunlar yaşamasına

- 4 Avrupa'da yaşanan gelişmelerin etkisiyle XVII. yüzyıl sonlarına doğru Osmanlı Devleti büyük bir durgunluk ve gerileme sürecine girdi. Osmanlı yöneticileri, devleti eskiden olduğu gibi güçlü bir hâle getirmek için çeşitli ıslahatlara giriştiler. Bu ıslahat hareketlerinde genellikle Batı'daki gelişmeler örnek alındı.

Yukarıdaki bilgiler aşağıdakilerden hangisini kanıtlar nitelikte değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki gelişmelerden olumsuz etkilendiğini
- B) Yeniliklerle Osmanlı Devleti'nin güçlendirilmeye çalışıldığını
- C) Avrupa'nın üstünlüğünü Osmanlı Devleti'nin kabul ettiğini
- D) Osmanlı Devleti'nin yaptığı çalışmaların başarısız olduğunun

2. DERECEDEKİ SORULAR

- 5 XIX. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti bir taraftan sömürgecilik rekabetinde olan Avrupalı devletlerin, topraklarını işgal etmeleriyle uğraşırken diğer taraftan da devletin sınırları içerisinde yer alan azınlıkların isyanları ile uğraşmak zorunda kalmıştır.

Osmanlı Devleti'nde bu olayların yaşanmasında;

- I. Sanayi İnkılabı,
- II. Fransız İhtilali,
- III. Tanzimat Fermanı

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

- 6 XVII. yüzyılın sonlarına doğru Osmanlı sınırları içinde yaşayan azınlıklar Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımının etkisiyle ayaklanarak bağımsızlıklarını kazanmışlardı. Osmanlı Devleti elinde kalan toprakları korumakta zorlanıyordu. 1878 Berlin Antlaşması'yla Rusya; Kars, Ardahan ve Batum'u topraklarına katarken Avusturya, Bosna Hersek'i koruyuculuğu altına almıştı. İngiltere Kıbrıs ve Mısır'ı; Fransa ise daha önce ele geçirmiş olduğu Cezayir'e ek olarak Tunus'u imparatorluğuna katmıştı.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu gelişmeler Fransız İhtilali'nin hangi etkisine örnek gösterilebilir?

- A) İnsan haklarının yaygınlaşması
- B) Demokrasi sisteminin uygulanması
- C) Din ve devlet işlerinin ayrı yürütülmesi
- D) Her milletin kendi devletini kurabilmesi

AVRUPA'DA YAŞANAN DEĞİŞİM VE 20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ

2. DERECEDEKİ SORULAR

- 1 Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı'nda ilk kez dışarıdan borç para almıştı. Bu dış borçlanmanın ardından yirmi yıl içinde on beş farklı dış borçlanma daha yapıldı. Borç alınan bu paralar ülkeye yatırım yapmak ya da üretimi artırmak yerine devletin genel giderlerini karşılamak üzere harcandı. Osmanlı Devleti, aldığı borçların faizini bile ödemeyince iflas ettiğini açıkladı. Bunun üzerine alacaklı devletler 1881 yılında Düyûn-u Umûmiye idaresini kurarak Osmanlı hazinesine ait bazı gelir kaynaklarına el koydular.

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Ekonomik alanda sıkıntılar yaşamıştır.
- B) Kırım Savaşı'nda ilk kez yenilgiye uğramıştır.
- C) Ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.
- D) Aldığı borç paraları iyi değerlendirememiştir.

- 2 Fransız İhtilali'nin başarıya ulaşmasından sonra "Kurucu Meclis" oluşturma kararı alındı ve asillerin bütün ayrıcalıkları kaldırıldı. Kilisenin de bütün malları devlet tarafından alınarak ayrıcalıkları kaldırıldı. Bütün vatandaşların askeri ve sivil memurluklara atanabilmesi sağlandı. "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi" yayımlandı. Egemenliğin millete ait olduğu kabul edildi. Fransa'da yaşanan bu gelişmeler yeni bir devlet anlayışı ve yeni bir dünya görüşü ortaya koyarak bir inkılabı dönüştü.

Buna göre, Fransız İhtilali'nin aşağıdakilerden hangisine yönelik bir adım olmadığı söylenebilir?

- A) Laiklik anlayışına
- B) İnanç birliğinin sağlanmasına
- C) İnsan haklarının güvence altına alınmasına
- D) Halk egemenliğinin benimsenmesine

3. DERECEDEKİ SORULAR

- 3 1909 yılında meşrutiyet karşıtları İstanbul'da gösteri yapmaya başladılar. 31 Mart Vakası diye tarihe geçen bu olay üzerine meşrutiyeti korumak isteyen İttihat ve Terakki üyesi subaylar Selânik'te, Hareket Ordusu adında bir ordu hazırladılar. Başkanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın ve kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı bu ordu, İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı. Ardından II. Abdülhamit tahttan indirilerek yerine V. Mehmet Reşat getirildi.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında 31 Mart Vakası ile ilgili;

- I. Rejim karşıtları tarafından çıkarıldığı,
 - II. Mustafa Kemal'in görev aldığı Hareket Ordusu tarafından bastırıldığı,
 - III. Padişah değişikliğine neden olduğu
- yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) I, II ve III

- 4 Fransız İhtilali sonrasında Fransızlar, milliyetçilik fikrini "Her millete bir devlet" sloganıyla dış politikada bir araç olarak kullandılar. Bu fikrin en fazla etkilendiği devletlerden biri Osmanlı Devleti oldu.

Fransızların "Her millete bir devlet" sloganı Osmanlı Devleti'ni hangi özelliği nedeniyle en fazla etkilemiştir?

- A) Çok uluslu devlet yapısına sahip olması
- B) Sosyal devlet niteliğine sahip olması
- C) Kültürel alanda Avrupa'yı etkilemiş olması
- D) Saltanat sisteminin yönetimde uygulanması

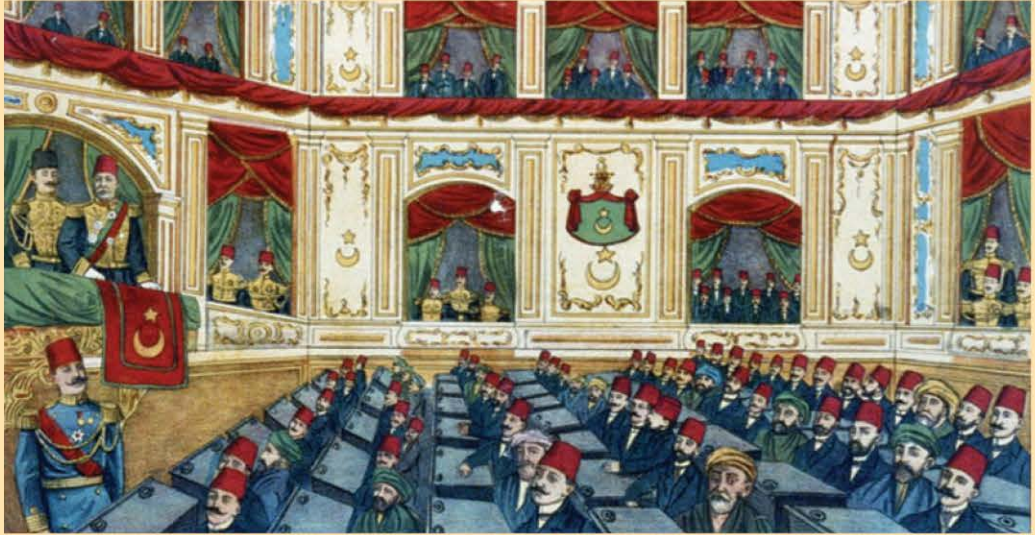
BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

- 5 **Meclis-i Mebusan, Osmanlı Devleti'nde 23 Aralık 1876 tarihli Anayasa'ya göre kurulmuş ve I. Meşrutiyet ve II. Meşrutiyet dönemlerinde görev yapmış yasama organıdır. Aşağıda Mebusan Meclisi ile ilgili bilgiler verilmiştir.**

Jön Türklerin isteği üzerine II. Abdülhamit Dönemi'nde açılan Mebusan Meclisi'nde Müslümanların yanında azınlıklar da temsil ediliyordu. Mecliste, 69 Müslüman milletvekiline karşılık 46 gayrimüslim milletvekili vardı. Ancak ülke yönetimine dâhil edilmelerine rağmen azınlıklar isyan etmekten vazgeçemediler. O yıllarda yaşanan Osmanlı - Rus Savaşı'nı fırsat bilen Meclisteki azınlık milletvekilleri yıkıcı faaliyetlerini artırdılar. Bu durum üzerine Padişah II. Abdülhamit, Anayasa'nın kendisine verdiği yetkiyi kullanarak 1878 yılında Meclisi kapattı.

Jön Türkler güçlerini kaybetse de onların fikirlerinden etkilenen aydınlar İttihat ve Terakki adıyla gizli cemiyet kurdular. Meclisin yeniden açılmasını ve meşrutiyet yönetiminin fiilen uygulanmasını amaçlayan ittihatçılar ordu içinde teşkilatlandılar. Zamanla güçlenerek padişaha yaptıkları baskıyı artırdılar. Artan baskılar sonucu Padişah II. Abdülhamit, otuz yıl aradan sonra Mebusan Meclisi'ni yeniden açtı. Böylece II. Meşrutiyet Dönemi başladı.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında;

- I. Ülkeler arasında yaşanan sorunlar iç siyaset üzerinde etkili olmuştur.
- II. Mebusan Meclisi'nde gayrimüslim milletvekilleri de yer almıştır.
- III. Meşrutiyet dönemlerinde Mebusan Meclisi yasama organı olarak görev yapmıştır.
- IV. İttihat ve Terakki Cemiyeti ordu içinde etkili olarak II. Abdülhamit'in meşrutiyet yönetimini tekrar ilan etmesi üzerinde etkili olmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) II ve III

C) I, II ve IV

D) I, II, III ve IV

0A130F24

MUSTAFA KEMAL'İN ÇOCUKLUĞU VE EĞİTİM HAYATI - 1

BUNLARI BİLELİM

★ Mustafa Kemal 1881 yılında Selânik'te doğdu. Babası Ali Rıza Efendi, annesi Zübeyde Hanım'dır. Mustafa Kemal okul çağına gelince önce **Mahalle Mektebine** ardından **Şemsi Efendi Okulu**'na gitti.

Öğrenimine bir süre ara veren Mustafa Kemal daha sonra **Selânik Mülkiye Rüştiyesine** başladı. Askerlik mesleğine ilgi duyan Mustafa Kemal bu alanda eğitim aldı.

ÖRNEK

Mustafa Kemal;

- Selânik'te Askerî Rüştiyeyi,
- Manastır'da Askerî İdadıyı,
- İstanbul'da Harp Okulunu ve Harp Akademisini bitirmiştir.

Yukarıdaki eğitimlerin Mustafa Kemal'e hangi alanlarda katkı sağladığı söylebilir?

Mustafa Kemal, eğitim gördüğü bu şehirlerde Osmanlı Devleti'nin durumunu açıkça görebildi.

Eğitim gördüğü bu şehirlerde Türk milletin içinde bulunduğu durumu değerlendirdi. Ülkenin sıkıntılardan kurtarılması için yeni fikir ve projeler üretti.

DİKKAT

Mustafa Kemal'in askerî alanda eğitim gördüğü okullar onun iyi bir asker olmasında etkili olmuştur.

1. DERECE DEN SORULAR

- 1 Okuma yazma bilen ve eğitilmiş insanlar olan Ali Rıza Efendi ve Zübeyde Hanım, çocuklarının okumasını amaçlıyordu. Eşinin ölümü üzerine bu zorlu görevi tek başına üstlenen Zübeyde Hanım, çocuklarının eğitimiyle yakından ilgilendi. Oğlunun asker olmasını istemeyen Zübeyde Hanım, güvenli bir iş olarak gördüğü devlet memurluğu yapmasını istiyordu.

Yukarıda verilen bilgilere göre;

- I. Zübeyde Hanım'ın çocuklarının yalnızca eğitimiyle ilgilendiği,
- II. Mustafa Kemal'in okumasının, anne ve babası tarafından önemsenmediği,
- III. Zübeyde Hanım ile Ali Rıza Efendi'nin geleceklerine bağlı olduğu

yargılarından hangisi ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

- 2 Atatürk'ün Selânik'in Koca Kasım Mahallesi, İslahane Caddesi'nde doğduğu ev, cumhuriyetin ilanının 10. yılında Selânik Belediyesi tarafından Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'e armağan edilmiştir. Bu ev günümüzde müze olarak kullanılmaktadır.

Yukarıda verilen bilgilerden yararlanarak aşağıda verilen sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in Selânik'teki evinin adresi neresidir?
B) Mustafa Kemal'in doğduğu ev hangi tarihte yapılmıştır?
C) Mustafa Kemal'in Selânik'teki evi hangi kurum tarafından kendisine armağan edilmiştir?
D) Mustafa Kemal'in Selânikte doğduğu ev günümüzde hangi amaçla kullanılmaktadır?

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

3 Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisine devam ettiği dönemde;

- Matematiğe olan ilgisinden dolayı farklı kitaplar okudu.
- Edebiyatı çok sevdiği için şiir yazmaya başladı.
- Tatil dönemlerinde gittiği Selânik'te Fransızca dersleri aldı.

Yukarıda verilen çalışmaları yapan Mustafa Kemal'in temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğretmenlerinin sevgisini kazanmak
- B) Askerî yeteneğini ön plana çıkarmak
- C) Farklı alanlarda kendisini geliştirmek
- D) Ülke sorunlarını çözüme kavuşturmak

4

"Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey mektebe gitmek meselesine aittir. Bundan dolayı annem ve babam arasında şiddetli bir mücadele vardı. Annem, ilâhilerle mektebe gitmemi istiyordu. Babam ise o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Mektebine devam etmemi ve yeni usul üzerine okumam taraftarıydı."

Mehmet Işık, Her Yönüyle Atatürk

Atatürk'ün yukarıdaki ifadesine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in annesinin, geleneksel eğitime önem verdiği
- B) Ali Rıza Bey'in, çağdaş eğitim sistemini savunduğu
- C) Mustafa Kemal'in anne ve babasının, eğitim konusunda farklı fikirleri olduğu
- D) Mustafa Kemal'in askerî okul konusunda kararlı davrandığı

2. DERECEDEN SORULAR

- 5 Çocukluğundan itibaren aile hayatına önem veren Mustafa Kemal medeniyetin esasının, ilerlemesinin ve kuvvetin temelini aile hayatında olduğu düşüncesini taşımıştır. Kadının aile ve toplum hayatındaki yerine büyük önem veren Mustafa Kemal, yurt gezilerini de eşyle birlikte yapmıştır.

Buna göre, Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Batı dünyasına örnek olduğu
- B) Yurt gezilerine eşyle birlikte katıldığı
- C) Aile hayatına çocukluğundan itibaren önem verdiği
- D) İlerlemenin ve medeniyetin temelini aile hayatında olduğunu savunduğu

- 6 **Mustafa Kemal dayısının çiftliğinde geçen günlerini şöyle anlatmıştır.**

" Babam vefat etti. Annemle beraber dayımın yanına yerleştim. Dayım köy hayatı yaşıyordu. Ben de bu hayata karıştım. Dayım bana vazifeler veriyordu. Ben de bunları yapıyordum. Başlıca vazifem tarla bekçiliğiydi. Kardeşimle birlikte bakla tarlası ortasında bir kulübede oturduğumuzu ve kargaları kovalamaya uğraştığımızı hiç unutmam."

Bu durumun Mustafa Kemal'in hayatında aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Sosyal sorunlara ilgi duymasına
- B) Askerlik mesleğine ilgi duymasına
- C) Eğitim hayatından geri kalmasına
- D) Gelenekçi bir yapıya sahip olmasına

0A400FA6

MUSTAFA KEMAL'İN ÇOCUKLUĞU VE EĞİTİM HAYATI - 2

2. DERECEDEKİ SORULAR

- 1 Mustafa Kemal 1896 yılında Manastır Askerî İdadisine başladı. Derslerde gösterdiği başarıyla hem öğretmenlerinin hem de arkadaşlarının takdirini kazandı. Bu okulda sınıf arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyata ilgi duydu. Mustafa Kemal'in edebiyata olan ilgisini gören edebiyat öğretmeni Mehmet Asım Bey, Mustafa Kemal'e askerlikle ilgili derslere daha fazla önem vermesini tavsiye etti.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Askerî eğitimine ilk kez Manastır'da başladığı,
- II. Arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyata ilgi duyduğu,
- III. Öğretmeni tarafından askerlik derslerine yönlendirildiği

yargılarından hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III
C) II ve III D) I, II ve III

- 2 Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü askerî okullar, çağdaş anlayışa dayalı, pozitif bilimleri ölçü alan eğitim ve öğretim faaliyetlerini yürütüyordu. Mustafa Kemal'in bu okullarda eğitim görmesi, onun çağdaş ve akılcı bir lider olmasında etkili oldu.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dönemin siyasi gelişmelerine duyarlı olduğu
B) Osmanlı Devleti'nin eğitim sistemini eleştirdiği
C) Aldığı eğitimin, yetişmesinde etkin rol oynadığı
D) Yabancı şair ve yazarların düşüncelerinden daha fazla etkilendiği

3. DERECEDEKİ SORULAR

- 3
- Özellikle tarih, edebiyat ve matematik derslerine ilgisinin arttığı okuldur.
 - Manastır Askerî İdadisine gitmeden önce bitirdiği ortaokul seviyesindeki askerî okuldur.
 - 1896 yılında mezun olduğu okuldur.

Yukarıda verilen bilgilere bakıldığında Mustafa Kemal'in hangi okulda okuduğu söylenebilir?

- A) Şemsi Efendi Okulu
B) Selânik Askerî Rüştiyesi
C) İstanbul Harp Akademisi
D) Selânik Mülkiye Rüştiyesi

- 4 Çocukluk yıllarından beri Askerlik mesleğine ilgi duyan Atatürk, asker olmasına karşı çıkan annesine rağmen gizlice sınavlarına girip kazandığı Selânik Askerî Rüştiyesine başlamıştır. -Öğrencilik yıllarında oldukça başarılı olan Atatürk'e örnek davranışları ve üstün zekasından dolayı Matematik öğretmeni yüzbaşı Mustafa Efendi onu benzersiz kılmak için ismine ek "Bilgi ve erdem bakımından olgunluk ve eksiksizlik" anlamına gelen Kemal ismini eklemiştir. **Bu durum Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlar niteliktedir?**

- A) Yenilikçi bir lider olduğunu
B) Sorunlara karşı akılcı ve sorgulayıcı olduğunu
C) Fikirleriyle çevresini etkileyen, evrensel bir kişiliğe sahip olduğunu
D) Kararlarının arkasında duran, bilgi ve davranışlarıyla örnek, başarılı bir öğrenci olduğunu

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

5

Mustafa Kemal 1896 yılında Selânik Askerî Rüştiyesini bitirdikten sonra öğrenimine Manastır Askerî İdadisi'nde devam etti. Onun matematiğe olan ilgisi bu okulda da sürdü. Ayrıca sınıf arkadaşı Ömer Naci'nin etkisiyle edebiyat ve hitabet sanatına da ilgi duymaya başladı. Hatta şiir yazma denemelerinde bulundu. Ancak öğretmenlerinin, şiir onu askerlikten uzaklaştıracağı yönündeki uyarıları üzerine bu hevesten vazgeçti.

İdadide Mustafa Kemal'in ilgisini en fazla çeken derslerden biri de tarih idi. Onda hayatı boyunca devam edecek olan tarih sevgisinin oluşmasında Tarih Öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey'in önemli rolü oldu. Bu arada Fransızcasını geliştirmeye önem veren Mustafa Kemal, Selânik'e gittiği tatil zamanlarında Fransızca dersleri aldı.

Yukarıda verilen parçada Manastır Askerî İdadisi'ndeki geçirdiği eğitim hayatının Mustafa Kemal'e kazandırdıkları ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Güzel konuşma sanatına ait yeteneği güçlenmiştir.
- B) Edebiyata olan düşkünlüğünden dolayı birçok edebî eser kaleme almıştır.
- C) Dünyadaki gelişmeleri takip edebilmeye yönelik çalışmalarda bulunmuştur.
- D) Tarih dersine olan ilgisi ileride askerî ve siyasi kararlarında ön görülerine kaynak olmuştur.

MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI - 1

BUNLARI BİLELİM

★ Mustafa Kemal Trablusgarp'ta, Balkanlar'da, Çanakkale'de, Kafkasya'da, Filistin'de ve Anadolu'da düşmanlarla mücadele etti. **Çanakkale Cephesi**'ndeki başarısı Mustafa Kemal'in dünya devletleri tarafından tanınmasında etkili oldu. Çanakkale'deki görevi sırasında **Arıburnu**, **Anafartalar** ve **Conk Bayırı**'nda yaptığı savaşlarla askerî yeteneğini kanıtladı.

Anadolu'da Kurtuluş Savaşı'nı başlattı. Genelgeler yayımladı ve kongreler düzenledi. Anadolu'nun düşman işgalinden kurtulması için silah arkadaşları ile mücadele etti. Askerî yeteneği ile **Millî Mücadeleyi** başarıyla sonuçlandırdı.

ÖRNEK

Mustafa Kemal, Hareket Ordusu'nda neden görev almıştır?

Mustafa Kemal, 1908'de II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinden sonra, meşrutiyet yönetiminden memnun olmayanlar tarafından İstanbul'da çıkarılan 31 Mart Ayaklanması'nın bastırılması için hazırlanan Hareket Ordusu'nda görev aldı. Mustafa Kemal ayaklanmanın bastırılmasında etkin rol oynamıştır. Böylelikle ülke içi güvenliğin sağlanmasına katkıda bulunmuştur.

DİKKAT

Mustafa Kemal, Hareket Ordusu'nda kurmay başkanlığı görevini üstlenmiştir.

1. DERECEDEKİ SORULAR

1 1909'da meşrutiyet yönetiminden memnun olmayanlar tarafından İstanbul'da çıkarılan 31 Mart Ayaklanması'nın bastırılması için hazırlanan Hareket Ordusu'nda Mustafa Kemal de görev aldı.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak;

- Mustafa Kemal'in saltanat sistemini savunduğu,
- 31 Mart Ayaklanması ile devletin yönetim şeklinin değiştiği,
- Mustafa Kemal'in ülkede düzeni sağlamak için mücadele ettiği

yargılarınızdan hangisine ya da hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III

2

"Benimle beraber burada savaşan bütün askerler kesin olarak bilmelidir ki, bize verilen namus görevini eksiksiz yapmak için bir adım geri gitmek yoktur. Uyku ve dinlenme aramanın, bu dinlenmeden yalnız bizim değil, bütün milletimizin sonsuza kadar mahrum kalmasına sebep olacağını hepimize hatırlatırım."

Mustafa Kemal, 3 Mayıs 1915, Arıburnu

Yukarıdaki bilgiler Mustafa Kemal ile ilgili;

- Kararlı bir tutum sergilediği,
- Sorumluluk bilincine sahip olduğu,
- Millî çıkarların korunmasını önemseydiği

yargılarınızdan hangisini ya da hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) I, II ve III